

Hjo kommun

Diarienummer:
DI-2020-9313

Datum:
2021-02-02

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Ansökan om tillstånd till kamerabevakning avslås.

Redogörelse för ärendet

Hjo kommun (org.nr 212000-1728) har ansökt om tillstånd till kamerabevakning av utställningslokaler vid Kulturkvarteret Pedagogien vid Bangatan 3 i Hjo. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

Kulturkvarteret Pedagogien inrymmer ett antal verksamheter, exempelvis bibliotek, turistbyrå, biograf och museum. Hjo kommun vill bedriva kamerabevakning av museilokalerna i Hus B. Bevakningen ska ske i museets olika utställningsrum. I museet förevisas både permanenta och tillfälliga utställningar med anknytning till Hjo stads historia och kultur. Kommunen har uppgett att i samtliga utställningslokaler förevisas föremål av stort kulturhistoriskt värde som inte kan ersättas om de skadas eller försvinner, särskilt i utställningen om Estrid Ericson och firma Svenskt Tenn. Kommunens redogörelse visar även att föremålen har ett inte obetydligt ekonomiskt värde. Museet har även ett tiotal tillfälliga utställningar varje år som varierar gällande utbud vilket även medför variationer vad gäller föremålens ekonomiska och kulturhistoriska värden.

Syftet med kamerabevakningen är att förebygga och förhindra stöld i museets lokaler. Hjo kommun har uppgett att tre stöldar har inträffat på museet under 2019. Stölderna har inträffat i juli, augusti och december 2019 på dagtid under museets ordinarie öppettider.

I syfte att förebygga ytterligare stöldar har kommunen under perioder utökat med personal som befinner sig i utställningslokalerna, och när detta inte har varit möjligt har man stängt lokalerna och endast öppnat på begäran. Hjo kommun har även förstärkt skyddet på vissa glasmontrar, framför allt i de fasta utställningarna där glasmontrarna fungerar som fasta installationer. Kommunen har också utökat glasskrosslarmet till att vara aktivt även under dagtid. Samtidigt bedömer Hjo kommun att kamerabevakning krävs för att upprätthålla säkerheten framför allt på de tillfälliga utställningarna, då dessa behöver vara flexibla. Därmed kan inte säkrare glasmontrar användas i samma utsträckning.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Bevakning ska ske under museets ordinarie öppettider med rätt till bildinspelning. Museets ordinarie öppettider är måndag, tisdag och torsdag kl. 10.00–19.00, fredag 10.00–17.00 samt lördag 11.00–15.00. Under högsäsong och månaderna maj–augusti är utställningarna öppna alla dagar mellan 10.00–18.00.

Kamerorna som ska användas ska vara fast monterade och utrustade med fast optik. Bevakningsutrustningen ska förvaras inlåst i anslutning till lokalerna. För att kunna titta på inspelat material krävs inloggningskoder. Sökanden använder sig av Skydda.nu för att sköta bevakningen. Sökanden har uppgett att det endast är Skydda.nu som kommer ha tillgång till det inspelade materialet, men att även polisen vid behov kommer att ges tillgång till inspelat material.

Av ingivna protokoll från förhandlingar med lokala representanter för fackförbundet DIK framgår att den lokala arbetstagarorganisationen inte har något att invända mot bevakningen. Av protokollen från förhandlingar med lokala representanter för fackförbundet Kommunal framgår att den lokala arbetstagarorganisationen anser att kamerabevakningen i Estrid Ericson-salen ska kunna stängas av under tider då det inte är utställningsverksamhet.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd för kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd för kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen (prop. 2017/18:231 s. 66 f.) framgår följande avseende begreppet "brottsutsatt plats". Med begreppet "brottsutsatt plats" avses inte varje plats där det någon gång har inträffat enstaka brott. Däremot bör det inte krävas att brottsligheten är ovanligt hög på platsen för att den ska anses vara brottsutsatt eller att det kan presenteras statistik över brottsligheten på den aktuella platsen i förhållande till andra jämförbara platser. Det som bör kunna visas är i stället att det finns problem med brottslighet där bevakningen ska ske. Det bör samtidigt inte krävas utredning om att brottsligheten är påtagligt hög precis där bevakningen ska ske, dvs. inom de aktuella kamerornas tänkta upptagningsområde.

Av praxis framgår att det förhållandet att museer, liksom andra lokaler där värdefull egendom förvaras, kan utsättas för brottsliga angrepp inte generellt är tillräckligt för att bevakningsintresset ska väga tyngre än integritetsintresset. På vissa museer finns emellertid samlingar bestående av unika föremål som, förutom ett betydande ekonomiskt värde, har ett stort kulturhistoriskt värde. Gällande sådana föremål föreligger det ett samhälleligt intresse av att bevara föremålen eftersom de, om de skadas eller försvinner, inte kan ersättas. Vid utställning av sådana föremål kan det brottsförebyggande intresset av kamerabevakning därför väga tungt (jfr RÅ 2003 ref. 7 och RÅ 2003 not. 18).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Hjo kommun är en myndighet i kamerabevakningslagens mening. Museet där bevakningen ska bedrivas är öppet för allmänheten. Eftersom kamerabevakningen kommer att utföras av en myndighet och på en plats dit allmänheten har tillträde är bevakningen tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Enskildas integritetsintresse tillmäts stor betydelse när det är fråga om kamerabevakning av platser som är avsedda för allmänhetens rekreation i vid mening och där kamerabevakning inte syftar till att bereda trygghet för enskilda mer än möjligen indirekt, utan snarare till att förebygga tillgrepp och skadegörelse av särskilt värdefull egendom (jfr RÅ 2003 ref. 7 samt RÅ 2003 not. 18 och 19). Den tilltänkta kamerabevakningen avser en plats som är avsedd för allmänhetens rekreation och ska bedrivas under de tider på dygnet då verksamheten är öppen för allmänheten. Bevakningen avser museets utställningslokaler, vilket innebär att besökare bevakas och kan följas under i princip hela sin vistelse. Vidare är det fråga om en arbetsgivares kamerabevakning av en arbetsplats, där det måste beaktas att arbetstagare står i beroendeförhållande till sin arbetsgivare. Alla dessa omständigheter talar för ett tungt vägande integritetsintresse på platsen. Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) bedömer att integritetsintresset skärps ytterligare av att sökanden har för avsikt att överlåta all kontroll av inspelat material till ett externt bolag, vilket måste anses försämra sökandens egna möjligheter att beivra obefogad åtkomst till inspelat material. Sammantaget bedömer IMY att integritetsintresset på platsen väger tungt.

Bevakningsintresset

Syftet med bevakningen är att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda brott, vilket är ett berättigat intresse. Hjo kommun har redovisat tre stöldbrott som inträffat under 2019. Då sökanden inte har redovisat några brott vid museet vare sig före eller efter 2019 bedömer IMY att det sannolikt är fråga om enstaka brott. Platsen kan därför inte anses vara brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening.

Sökanden har vidare uppgett att föremålen som ingår i samlingarna som förevisas vid museet är unika och därmed oersättliga ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Enligt praxis kan det föreligga ett betydande bevakningsintresse vid museer som ställer ut särskilt skyddsvärda föremål, även om inte platsen i övrigt är att anse som brottsutsatt. Att ett föremål är särskilt skyddsvärt innebär att det antingen är mycket dyrbart eller har ett oersättligt historiskt värde eller liknade. Av utredningen i ärendet framgår att föremålen som ingår i museets samlingar har ett inte obetydligt ekonomiskt värde, men det framstår inte som att föremålen annat än i undantagsfall kan sägas ha ett sådant betydande ekonomiskt värde som avses i praxis. Vidare bedömer IMY att även om föremålen är unika och i den bemärkelsen oersättliga är de inte av den beskaffenheten att de ska betraktas som särskilt skyddsvärda (jfr RÅ 2003 ref. 7 och RÅ 2003 not 18). Det kommunen har anfört om föremålens karaktär talar däremot starkt för bevakningsintresset på platsen mer generellt.

Sammantaget bedömer IMY att kommunen har ett berättigat intresse av att bedriva kamerabevakning i nämnda syften och att bevakningsintresset på platsen väger relativt tungt.

Behovs- och intresseavvägning

IMY konstaterar att det är fråga om bevakning av plats där integritetsintresset väger tungt. Platsen är inte brottsutsatt i den mening som avses i kamerabevakningslagen och inte heller sådan att det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom. Vid en avvägning mellan bevakningsintresset och integritetsintresset bedömer IMY att integritetsintresset på platsen väger tyngre än intresset av kamerabevakning med rätt till bildinspelning under de sökta tiderna. Ansökan ska därför avslås.

Detta beslut har fattats av juristen Sarah Bodlander efter föredragning av juristen Gustav Linder.

Sarah Bodlander, 2021-02-02 (Det här är en elektronisk signatur)

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.